

Redovisning av statliga stimulansmedel inom ramen för Temagrupp barn och unga för utbildningsinsatser till förskola och barnhälsovård

---

Efter avslut av projekt Små barn Nordost fanns en önskan om att fortsätta utarbeta, pröva och sprida de föreläsningar, workshops och utbildningsmaterial som utvecklats under projektiden. Genom olika former av utbildningsinsatser för ökad kunskap om utvecklingsrelaterade funktionsavvikelser hos små barn till personal på BVC och i pedagoger i förskolan var erfarenhet från projektet att det gav stöd i tidig identifikation och start av stöd när behov identifierats.

Satsningen har varit en utökning av geografiskt område till att omfatta fler delar av Nordost och utbildningsinsatserna har riktat sig till både vårdpersonal och personal i förskolan.

Alla insatser vi nu genomför med stöd av medel vi beviljats har planerats utifrån identifierade behov tillsammans med aktuell ledning hos samverkansparterna och genomförs nu i samverkan. Satsningen bygger på tidigare utarbetade arbetssätt för samverkan i stadsdelen och mångårig klinisk erfarenhet samt kunskap från aktuell forskning med ett tydligt syfte att det som prövats och identifierats som verk samma arbetssätt ska implementeras.

Vår förhoppning är också att ökad kunskap, utarbetade utbildningar ska spridas efter att vi utvärderat dem.

Aktiviteter riktade mot förskolan under 2024

Under 2024 har tre stora utbildningssatsningar ägt rum inom ramen för temagrupp Barn och unga och det är psykolog och specialpedagog i specialistsjukvård som varit ansvariga för utbildningsinsatserna.

1. Utbildningen "*Att arbeta med att skapa möjligheter för samspel, lek och kommunikation för alla barn i förskolans vardag*" riktade till pedagogerna i utbildningsområde Nordost 1 och 2. För att informera om utbildningen bjöds rektorer och specialpedagoger in till ett gemensamt möte i uppstart. Syftet var att beskriva utbildningens syfte, upplägg och målgrupp. Genom att göra rektorerna delaktiga i utbildningen underlättade det implementeringen av den i förskolorna i Nordost 1 och 2.
2. En fördjupad utbildning med fokus på samspel, kommunikation och lek i förskolans vardag riktade till 17 specialpedagoger i utbildningsområde Nordost 1 och 2
3. Uppstart och planering av utbildningen "*Att arbeta med att skapa möjligheter för samspel, lek och kommunikation för alla barn i förskolans vardag*" riktade till pedagogerna på öppna förskolan

Utbildningen "*Att arbeta med att skapa möjligheter för samspel, lek och kommunikation för alla barn i förskolans vardag*" riktade till pedagogerna i utbildningsområde Nordost 1 och 2

Under 2024 har utbildningen, vg se nedan, erbjudits vid tre tillfällen till pedagogerna i utbildningsområde Nordost 1 och 2 på förskolans studiedagar vilket gjort att de flesta

pedagogerna i Nordost 1 och 2 har tagit del av utbildningen. Utbildningen kommer även att ges på studiedag i januari 2025.

En skriftlig utvärdering pågår, men den muntliga återkopplingen har varit positiv. Pedagogerna tycker att utbildningsinnehållet har varit användbart och gett de redskap att möta barn med svårigheter inom områdena samspel, kommunikation och lek. En del pedagoger tyckte att utbildningen var för omfattande och att den skulle vinna på att spelas in, då det skulle vara möjligt att se den i delar och vid flera tillfällen.

Fördjupad utbildning med fokus på samspel, kommunikation och lek i förskolans vardag riktade till 17 specialpedagoger i utbildningsområde Nordost 1 och 2

Utifrån önskemål från specialpedagoger har en fördjupad utbildning avseende samspel, kommunikation och lek erbjudits under 2024. Syfte och upplägg har varit enligt följande:

Syfte

Öka kunskapen om

- Lek, samspel och kommunikation hos de yngre förskolebarnen
- Svårigheterna inom lek, samspel och kommunikation hos de yngre förskolebarnen
- Strategier för att förskolans vardag skapa möjligheter för lek, samspel och kommunikation (baserat på strategier från Early Start Denver Model)
- Strategier för att kunna guida pedagogerna att omsätta den kunskap från utbildningen ”Att skapa möjligheter för samspel, lek och kommunikation för alla barn i förskolans vardag”

Upplägg

- 6 halvdagar under vårterminen och höstterminen 2024, innehållande föreläsning och handledning

Vid den muntliga utvärderingen tyckte specialpedagogerna att utbildningen varit viktig, då den givit en fördjupad kunskap att använda i bl. a handledningen med pedagogerna ute på förskolorna. En skriftlig utvärdering kommer också att ske.

Uppstart och planering av utbildningen ”Att arbeta med att skapa möjligheter för samspel, lek och kommunikation för alla barn i förskolans vardag” riktade till pedagogerna på Öppna förskolan

Under hösten 2024 har psykolog från specialistsjukvård träffat pedagoger på Öppna förskolorna i Nordost vid två tillfällen med fokus på att i Öppna förskolan arbeta med att skapa möjligheter för samspel och kommunikation samt hur pedagogerna kan guida föräldrarna att stödja sitt barn i utvecklingen av social kommunikation och samspel.

Under utbildningstillfällena framkom önskemål att sprida kunskapen till alla pedagoger på Öppna förskolorna i Göteborg. Under våren 2025 kommer samtliga pedagoger på Öppna förskolorna få ta del av utbildningen ”Att arbeta med att skapa möjligheter för samspel, lek och kommunikation för alla barn i förskolans vardag”. Utbildningen kommer att anpassas efter förutsättningarna i Öppna förskolan.

En annan idé som kom fram i mötet med pedagogerna på Öppna förskolan var att skapa ”lekpåsar”, som föräldrar kan låna efter introduktioner från pedagogen på Öppna förskolan. Lekpåsarna ska innehålla enkla leksaker att leka tillsammans med, såsom såpbubblor, klossar, ballong eller enkel bok. Föräldrarna får låna med sig en påse hem för att leka med sitt barn. Under våren 2025 hoppas vi kunna realisera den här idén.

Planering för 2025

1. Spela in föreläsningen ”Att arbeta med att skapa möjligheter för samspel, lek och kommunikation för alla barn i förskolans vardag”
2. Utveckla arbetet vidare tillsammans med Öppna förskolan
3. Sprida arbetssättet till andra delar av Göteborg, då det vid flera tillfällen har kommit önskemål att fler pedagoger får ta del av utbildningen ”Att arbeta med att skapa möjligheter för samspel, lek och kommunikation för alla barn i förskolans vardag”

Resultat

Pedagoger rapporterar att de med stöd av utbildningsinsatser givits ökad kunskap och verktyg för hur de i förskolans vardag kan stödja barn i social kommunikation. En viktig baskunskap som kan gynna alla barns utveckling inom lek, samspel och kommunikation och särskilt viktigt för de barn som för sin utbildning i förskolan har behov av anpassningar, extra vägledning och stimulans.

Det finns en önskan att fortsätta sprida och utveckla utbildningsinsatserna.

Fördjupad utvärdering pågår.

Aktiviteter riktade mot vårdpersonal inom barnhälsovården under 2024

Psykolog från Psykologmottagning föräldraskap och små barn har gått basutbildning ESDM, Early start Denver Model, en naturalistisk behandlingsmodell för små barn med autism. Psykolog erbjuder med stöd av utbildning efter specialist BVC en kortare insats till barn och familj baserat på strategier från Early Start Denver Model för att motverka glapp mellan vårdnivåer.

Under vårterminen 2024 har läkare från specialistsjukvård tillsammans med psykolog från Psykologmottagning föräldraskap och små barn ansvarat för tre utbildningstillfällen (å två timmar) på BVC i Bergsjön. Vi dessa tillfällen har samtliga BHV sjuksköterskor deltagit (8-9 personer) och vid 1–2 av dessa tillfällen även 3 allmänläkare från vårdcentralen (de läkare som ansvarar för läkardelen på BVC).

Under samma tid har arbetet på BVC utvecklats med regelbundet inplanerade teambesök där BHV sjuksköterska, läkare och BVC psykolog gemensamt kan träffa barn och familj då oro finns kring barnets utveckling. Vi har i dialog samtalat om strukturer för besöken och strategier i de gemensamma besöken för familjer. De tre allmänläkarna har även fått möjlighet att auskultera och delta halvdag i småbarnsteamet på specialistnivå.

Vid utbildningstillfällena har temat varit tidiga utvecklingsavvikelser, tidig identifikation av dessa samt den gemensamma bedömningen på BVC och möjlig tidiga insatser med start från BVC. Vi har haft ett särskilt fokus på tidiga regleringsproblem (svårigheter med sömn,

uppfödning/mat och/ eller skrikighet) och tidiga symptom på autism och andra utvecklingsneurologiska tillstånd. Utbildningen har genomförts i form av föreläsningar, belysning gjorts med filmer samt samtal i gruppen.

Resultat

BVC personalen uttrycker i utvärdering av utbildningen att de fått ökad kunskap och trygghet för tidig identifiering av utvecklingsavvikelser hos små barn och strategier för att i mötet med familjen guida föräldrarna att stödja sitt barn.

Röster från utvärderingen:

”Jag har fått ökad kunskap om vad jag kan göra på BVC för att stödja barn med tidiga symptom på utvecklingsrelaterade svårigheter och deras familj”.

”Jag har fått mer kunskap om tidiga symptom på utvecklingsrelaterade svårigheter”.

"Fantastiskt med kunskap " "Bra och intressant. " "Viktig, lärorikt, inspirerande "

Lena Hogander

TF Enhetschef

Specialistcentrum barn och unga

Angereds Närsjukhus

Mobil: 076-6977829

Epost: lena.hogander@vgregion.se